گفت وگو با محمدصادق مفتح، معاون وزیر صمت درباره اقدامات خودرویی دولت در سال ۱۴۰۴

قلب تپنده تولید خودرو را زنده نگه داشتیم

سالی که گذشت؛ از مهم‌ترین فرمان خودرویی رئیس جمهوری تا واردات ۶۶هزار دستگاه خودرو

گزارش

گروه خودرو

سالی که گذشت برای اهالی صنعت خودرو، سال پُرچالش و سختی محسوب شد. سالی که چالش‌های فراوان بر سر خصوصی‌سازی، واردات خودرو، آمار تولید، قیمت‌گذاری و فروش خودرو در بازار رکود داشت. اما نکته مهم در میان این ماجراها، عبور دولت از پیچ سخت و موانع پیش‌رو بود. دولتی که توانست پای کاهش تعرفه واردات خودرو در قانون بودجه بایستد و اجازه ندهد قیمت خودرو توسط برخی خودروسازان، بیشتر از توان خرید مردم افزایش یابد. از سوی دیگر، واردات خودرو انجام شود. طبق گفته محمدعلی زارعی، سخنگوی وزارت صمت امسال ۶۶ هزار خودروی وارداتی از گمرک ترخیص شده است. زارعی با بیان اینکه در سال ۱۴۰۴ تا ۲۰ اسفندماه ۶۶ هزار خودرو از گمرک ترخیص شده است، گفت: «آن دسته از خودروهای باقی مانده در گمرکات نیز در مرحله ترخیص هستند.» مهم‌ترین نکته درباره اقدام اساسی دولت در زمینه خودرو، دوره‌ای است که خودرو در پاییز از کالای سرمایه‌ای تبدیل به کالای مصرفی شد و قیمت‌های خودروی وارداتی نیز با کاهش قیمت همراه بود.

حفظ زنجیره تولید خودرو در سال ۱۴۰۴

در سالی که گذشت، دولت چهاردهم با چالش‌های متعددی در حوزه صنعت خودرو روبرو بود؛ از کمبود نقدینگی و مشکلات ارزی گرفته تا تحریم‌ها و محدودیت‌های واردات. اما یکی دیگر از اقدامات موثر دولت کمک به زنجیره تأمین خودرو بود. تسهیلات ۴۰ همتی که دولت به قطعه‌سازان اختصاص داد یکی از همین اقدامات بود.

در زمینه اقدامات دولت در بحران‌ها و چالش‌های صنعت خودرو در سال ۱۴۰۴، محمدصادق مفتح، معاون وزیر صمت در امور بازرگانی به «ایران» می‌گوید: «عمده تلاش دولت بر حفظ و حمایت از زنجیره تولید خودرو و به‌ویژه قطعه‌سازان متمرکز بوده است.»

مفتح با اشاره به اینکه قطعه‌سازان قلب تپنده چرخه تولید خودرو هستند، تأکید می‌کند: «دولت تمام توان خود را برای تأمین نیازهای آن‌ها و جلوگیری از گسست این زنجیره به کار گرفته است.» او در این باره می‌گوید: «علی‌رغم مشکلات فراوان، در مقاطع مختلف سال، حمایت‌های دولت باعث شد قطعه‌سازان با قوت به کار خود ادامه دهند و کارخانجات نیز با ظرفیت بالا به تولید خودرو بپردازند.»

تولید خودرو در ۱۴۰۴؛ ثبات در عین چالش

به گفته مفتح، تولید خودرو در سال ۱۴۰۴، با وجود سالی پرچالش، تقریباً معادل سال گذشته بوده و حتی طبق پیش‌بینی‌ها، ممکن است با افزایش ۱ تا ۲ درصدی همراه باشد. این دستاورد در حالی حاصل شده که مشکلات ارزی، گرانی‌ها و نیاز به سرمایه در گردش بالاتر، از جمله چالش‌های جدیدی بود که صنعت خودرو با آن‌ها دست و پنجه نرم می‌کرد.

اعطای تسهیلات ۴۰ هزار میلیارد تومانی

برای جلوگیری از توقف زنجیره تأمین، دولت تصمیم به پرداخت ۴۰ هزار میلیارد تومان تسهیلات به قطعه‌سازان گرفت. این اقدام، به گفته مفتح، نقشی حیاتی در جلوگیری از بروز چالش‌های جدی در تأمین خودرو ایفا کرد.

کیفیت خودروها؛ ثبات و حتی ارتقا

یکی از نکات قابل توجه در سال ۱۴۰۴، عدم افت کیفیت خودروها با وجود همه مشکلات بوده است. مفتح در این باره می‌گوید: «کیفیت خودروها نه تنها کاهش نیافت، بلکه حتی شاهد افزایش نیز بودیم. دولت با حمایت از قطعه‌سازان، تلاش کرد تا کیفیت خودروها را در سطح مطلوب حفظ کند.»

مقابله با انحصار؛ تعادل عرضه و تقاضا

مبحث انحصار در بازار خودرو همواره یکی از مسائل مهم در این حوزه بوده است. دولت با تلاش برای بالا نگه داشتن آمار تولید خودرو، سعی در بهبود وضعیت تعادل عرضه و تقاضا و جلوگیری از افزایش بی‌رویه قیمت‌ها داشته است. به گفته مفتح، این حمایت‌ها، علاوه بر کارخانجات بزرگ، شامل خودروسازان کوچک‌تر و مونتاژکاران نیز بوده تا بازار دچار کمبود و انحصار نشود.

> مفتح معاون وزیر صمت: حمایت‌های دولت از خودروسازان یکسان نبوده و اولویت‌بندی مشخصی وجود داشته است. حمایت از تولیدکنندگان و قطعه‌سازان در اولویت اول، سپس مونتاژکاران و در نهایت واردات خودروهای کامل در دستور کار بوده و بیشترین حمایت‌ها به تولید داخلی اختصاص یافته است

کاهش شکاف قیمت کارخانه و بازار

شکاف قیمت بین کارخانه و بازار خودرو، معضلی دیرینه است. هرچند، مفتح معتقد است که تلاش‌های دولت برای افزایش تولید، این شکاف را به حداقل میزان خود در سال‌های اخیر رسانده است، البته این شکاف هنوز به طور کامل از بین نرفته است.

تنفس بازار با واردات؛ از حباب قیمت تا تنوع

دولت با پایین نگه داشتن تعرفه واردات، سعی در متنوع نگه داشتن بازار خودرو داشته است. مفتح در این باره می‌گوید: «ورود خودروهای جدید، باعث شکستن حباب قیمت خودروهای وارداتی و کارکرده قدیمی شده و تنوع بیشتری را به بازار بخشیده است.»

اولویت‌بندی حمایت‌ها؛ تولید در صدر

معاون وزیر صمت تأکید می‌کند: «حمایت‌های دولت از خودروسازان یکسان نبوده و اولویت‌بندی مشخصی وجود داشته است. حمایت از تولیدکنندگان و قطعه‌سازان در اولویت اول، سپس مونتاژکاران و در نهایت واردات خودروهای کامل در دستور کار بوده و بیشترین حمایت‌ها به تولید داخلی اختصاص یافته است.» همچنین واردات خودروهای برقی و توجه به زیرساخت‌های شارژ، یکی دیگر از اقدامات دولت در سال جاری بوده است. مفتح تأکید می‌کند: «اگرچه واردات خودرو اولویت سوم محسوب می‌شود، اما این گام‌ها، گامی نو در جهت توسعه حمل‌ونقل پاک و رفع محدودیت‌های بازار خودرو برداشته شده است که گام مهمی در این حوزه به شمار می‌رود.»

تسهیل ترخیص خودروها از گمرکات

در گفت وگویی که «ایران» با سید حامد عاملی، معاون وزیر و معاونت صنایع ماشین‌آلات و تجهیزات وزارت صمت داشت او به اقدامات اساسی این وزارتخانه در طی بحران جنگ اشاره داشت. مهم‌ترین چالشی که دولت و وزارت صمت در سال ۱۴۰۴ پشت سر گذاشتند؛ دو جنگی بود که اسرائیل و امریکا به ایران تحمیل کردند. در خردادماه و بحبوحه جنگ ۱۲ روزه، محمدرضا عارف، معاون اول رئیس جمهور، آیین‌نامه اجرایی واردات خودروی سواری ذیل قانون بودجه را ابلاغ کرد. حالا در طی این جنگ نیز معاون وزیر به تسهیل ترخیص خودروها از گمرکات اشاره کرد و گفت: «در رابطه با خودروهای وارداتی، یک‌سری خودروها وارد گمرکات شده بودند و هیچ مسأله‌ای ندارند. طبق مصوبه دولت، دستوری به گمرکات صادر شد که با اخذ تعهد از شرکت، خودروها ترخیص شود. در طول این دوهفته تقریباً پیگیری بر این اساس بود تا گمرکاتی را که در معرض آسیب بودند از خودروهای وارداتی تخلیه کنیم.» پرونده خودرویی دولت در ۱۴۰۴ با وجود تمام موانع از تعرفه واردات خودرو تا قیمت‌گذاری، نشان می‌دهد دولت توانست تا حدودی خودش را از موانع عبور دهد. تعرفه را کاهش دهد و به قول عاملی، معاون وزیر صمت هشت ماه در میدان بجنگد تا قیمت خودرو افزایش پیدا نکند.

بررسی پرونده خودرویی دولت در سال ۱۴۰۴

برش

مهم‌ترین اتفاقات خودرویی که دولت با وجود موانع بسیار در سال ۱۴۰۴ پشت سر گذاشت و اقداماتی که انجام داد:

ورود لندکروزر و پرادو بعد از ۱۲ سال

مهم ترین اتفاق این بود که بالاخره مردم ایران، خودروهایی را که سال ها بود به این بازار نمی آمدند به چشم خود دیدند. عرضه لندکروزر و پرادو بعد از ۱۲ سال در ایران جزو اقداماتی است که اگرچه هنوز به عرضه در تعداد بالا نرسیده است اما نکته قابل تأملی محسوب می شود.

اعطای تسهیلات ۴۰ همتی به زنجیره تأمین

در آبان ماه امسال بود که سید محمد اتابک، وزیر صمت اعلام کرد: «در پی توافقات میان وزارت صنعت و بانک مرکزی، تسهیلات ۴۰ هزار میلیارد تومانی صنعت خودرو کشور به جای خودروسازان، مستقیماً به قطعه سازان پرداخت خواهد شد.» در واقع پرداخت بدهی خودروسازان به قطعه سازان با حمایت دولت صورت خواهد گرفت.

واردات ۶۶ هزار دستگاه خودرو تا ۲۰ اسفند

به طور دقیق تا ۲۰ اسفند ۱۴۰۴ تعداد ۶۶ هزار دستگاه خودرو ترخیص و تحویل شده است. البته که تا آخرین روز سال ۱۴۰۴ مسئولان احتمال می دهند ۲۰ هزار دستگاه دیگر هم به این آمار اضافه خواهد شد.

تسریع واردات خودروهای جانبازان

تا ۵ اسفند ۱۴۰۴، تعداد ۲۳ هزار و ۴۷۸ دستگاه برای جانبازان ثبت سفارش شده که از این تعداد ۲۲ هزار دستگاه خودرو تأمین شده است.

مهم‌ترین فرمان خودرویی رئیس جمهوری

یکی از مهم ترین اتفاقات خودرویی در پاییز امسال فرمان خودرویی مسعود پزشکیان بود. عصر ۲۵ آبان ماه در جلسه هیأت دولت، مسعود پزشکیان رئیس جمهوری ایران به طور جدی به خودروسازان داخلی هشدار داد. این اولین هشدار محکم و قاطع مسعود پزشکیان درباره خودروسازی بعد از آغاز به کار دولت چهاردهم است. او در جلسه هیأت دولت عنوان کرد: «اگر تا یک سال آینده موتور خودروها اصلاح و مصرف آنها بهینه نشود، خودروسازان هیچ گونه ارزی دریافت نخواهند کرد و اجازه تولید نیز نخواهند داشت.» ورود رئیس جمهوری به مسأله کیفیت سوخت و بهینه سازی مصرف موتور خودروها از اقدامات مهم خودرویی محسوب می شود. در این جلسه دولت حتی به خودروسازان وعده داد نسبت به خرید فناوری های روز برای بهینه شدن محصولات شان و بالا رفتن کیفیت تولید کمک خواهد کرد. درباره چگونگی اجرای فرمان رئیس جمهوری نیز در همان زمان، سخنگوی وزارت صمت به روزنامه ایران اعلام کرده بود سند راهبردی فناوری‌های نوین در خودروسازی را تدوین کردیم که در مراحل ویرایش نهایی قرار دارد و به زودی برای تصمیم گیری به دولت ارسال خواهیم کرد.

حوادث

حضور پلیس در میدان تا پای جان برای امنیت مردم

گروه حوادث: فرمانده انتظامی کل کشور از زمینگیر کردن ۳۰ سارق، شرور و افرادی خبرداد که می‌خواستند از شرایط فعلی کشور سوءاستفاده کنند.

سردار احمدرضا رادان گفت: «امروز دشمن تلاش دارد به گونه‌ای القا و بیان کند که مردم ما خسته شده‌اند اما مردم ما جواب دشمن را با حضور در میدان‌ها خواهند داد. از مردم عزیزمان دعوت می‌کنم همچنان در میدان‌ها باشند و با حضورشان به دشمنان و ایادی داخلی دشمن پاسخ دهند.» سردار رادان در بخش دیگری از سخنانش خاطرنشان کرد: «ما به مردم عزیزمان قول دادیم که با ایادی داخلی دشمن همچون خود دشمن برخورد کنیم و به همین صورت و بر مبنای قول و وعده‌مان عمل شد. تعداد اندکی که دوست داشتند در این ایام جنگ، بروز و ظهور کنند و سارقینی که تلاش کردند به اموال مردم دست‌درازی کنند، پاسخ خود را از پلیس گرفتند. نزدیک به ۳۰ سارق، شرور و کسانی که می‌خواستند از این فضا سوءاستفاده و بروز و ظهور کنند به ضرب شلیک همکارانم زمینگیر شدند و این مهم همچنان ادامه دارد.»

وی افزود: «به مردم قول می‌دهیم همان‌گونه که عهد و پیمان بستیم در کنار مردم باشیم و برای امنیت مردم، جان خود را در طبق اخلاص می‌گذاریم.» فرمانده انتظامی کل کشور با اشاره به حمله دشمن به اماکن انتظامی گفت: «امروز هر واحد گشت ما یک کلانتری است و یک فرماندهی انتظامی؛ یعنی هزاران هزار کلانتری، گشت و واحد انتظامی به امکانات نظام و کشور اضافه شده است و همان‌گونه که قول دادیم با ایادی و جاسوس‌ها همانند دشمن مقابله می‌کنیم.»

باران و ترافیک در جاده های شمال

گروه حوادث: جانشین پلیس راه راهور فراجا از ترافیک نیمه‌سنگین در محورهای چالوس و هراز و بارش باران در ۱۹ استان کشور خبرداد.

سرهنگ سیاوش محبی با تشریح آخرین وضعیت جوی و ترافیکی محورهای کشور اظهار کرد: «روز دوشنبه جاده چالوس در مسیر شمال به جنوب، محدوده‌های میانک، ولی‌آباد و پل زنگوله ترافیک نیمه‌سنگین داشت. همزمان در محور هراز، ترافیک نیمه‌سنگین صبحگاهی در مسیر شمال به جنوب محدوده چلاو و در مسیر جنوب به شمال محدوده آب‌اسک گزارش شد. همچنین در محور قزوین-کرج-تهران نیز ترافیک نیمه‌سنگین به سمت تهران گزارش شد.»

به گفته سرهنگ محبی، همزمان با افزایش حجم بازگشت مسافران از استان‌های شمالی، تردد خودروها در این محورهای مواصلاتی رو به افزایش است و رانندگان باید با احتیاط و رعایت سرعت مطمئنه در این مسیرها تردد کنند.

وی همچنین از بارش پراکنده باران در محورهای شمالی و مه‌گرفتگی در استان‌های خراسان شمالی و خراسان رضوی خبر داد و گفت: «این شرایط جوی می‌تواند باعث کاهش دید رانندگان شود، بنابراین لازم است رانندگان با سرعت مطمئنه و رعایت فاصله طولی تردد کنند.»

سرهنگ محبی درباره وضعیت جوی جاده‌های مواصلاتی کشور نیز افزود: «بر اساس پیش‌بینی سازمان هواشناسی، ۱۹ استان کشور در معرض بارش باران هستند که شامل آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل، اصفهان، البرز، ایلام، بوشهر، تهران، چهارمحال و بختیاری، خوزستان، زنجان، فارس، قزوین، کردستان، کرمانشاه، کهگیلویه و بویراحمد، لرستان، مرکزی و همدان می‌شود.»

وی در پایان از رانندگان خواست پیش از آغاز سفر از آخرین وضعیت جاده‌ها، جوی و ترافیکی اطلاع حاصل کرده و در محورهای بارانی و مه‌آلود با احتیاط و توجه بیشتری رانندگی کنند.

مدیر عامل آتش نشانی تهران بزرگ: مهار آتش انبار نفت شهران بزرگترین عملیات ما بود

گروه حوادث: مدیرعامل سازمان آتش‌نشانی تهران بزرگ با تشریح جزئیات بزرگ‌ترین عملیات مهار و خاموش کردن آتش در انبار نفت شهران، از تلاش شبانه روزی و ازخودگذشتگی امدادگران آتش‌نشانی در ۱۶ روز شرایط جنگی کشور خبرداد.

قدرت‌اله محمدی در یک برنامه تلویزیونی با بیان اینکه در این ۱۶ روز جنگ آمریکا و رژیم صهیونیستی علیه ایران ۴۰ درصد اصابت‌ها مربوط به شهر تهران بوده است، گفت: «ما در این روزها با شرایط نفسگیری روبه‌رو بودیم؛ ۵ هزار آتش‌نشان در دو گروه نجات و حریق با فرماندهی میدان که مربوط به آتش‌نشانی حوادث شهری است، از ساعت ۹ و ۴۰ دقیقه صبح شنبه ۹ اسفند که حمله شروع شد کماکان در میدان حضور دارند و شبانه روز در حال عملیات هستند که به آنها و سایر امدادگران و نیروهای امدادی که کمک ما هستند خداقوت می‌گویم. شرایط جنگی است و عادی نیست؛ در این شرایط هر لحظه مجدد مورد اصابت قرار گرفتیم؛ به عنوان مثال، در عملیات فرودگاه مهرآباد دقیقاً حین عملیات دوباره مورد اصابت قرار گرفتیم و خب این شرایط استرس دارد. بچه‌ها تمام توان خود را گذاشتند. شبانه روز دور از خانواده هستند در عین اینکه نگران خانواده‌هایشان هم هستند.

وی درباره عملیات اطفای حریق انبار نفت شهران گفت: «حوالی اذان مغرب - ۱۶ اسفند- بود که اولین انبار نفت در جنوب تهران مورد اصابت قرار گرفت. ما در حال برنامه‌ریزی برای اطفای حریق در اولین انبار نفتی بودیم که به ما خبر دادند انبار نفت شهران هم مورد اصابت قرار گرفته؛ من همیشه نگران این اتفاق بودم چون موقعیت مکانی این انبار خاص و در ارتفاع هست، پایین دستش مناطق مسکونی و آسیب‌پذیری زیاد است. وقتی به آنجا رسیدیم، همانی که در فکرمان بود اتفاق افتاد. مواد سوختنی در کانال‌ها جاری شده بود و از زمین آتش بیرون می‌زد. در کنار این کانال‌ها، خودروها و خانه‌های زیادی وجود داشت. ما باید طرح ضربتی عملیاتی را اجرا می‌کردیم، ۱۰ ایستگاه آتش‌نشانی به محل آمد و شروع به پاشیدن فوم تزریقی و کف کردند. این عملیات در نوع خودش بی‌نظیر بود و از یک فاجعه بزرگ جلوگیری کردیم. نزدیک بیمارستان نیکان در اتوبان همت حدود ساعت ۲ صبح توانستیم آتش را مهار کنیم. یک حوضچه ایجاد کردیم با لودر و مواد و آتش را مهار کردیم که به سمت شهر نرود. پس از ساعت‌ها عملیات نفسگیر بالاخره آتش مهار شد.

هشدارهای قضایی و پلیسی برای شب چهارشنبه آخر سال

گروه حوادث: هر چند در سال های اخیر برگزاری آئین سنتی چهارشنبه سوری رنگ و بوی دیگری گرفته و به جای اجرای مراسم زیبای پریدن از روی آتش و قاشق زنی و فال گوش ایستادن سرکوچه، برخی افراد این مراسم را با انفجار بمب های دست ساز به چهارشنبه سوزی و میدان جنگ تبدیل کرده بودند اما امسال با توجه به شرایط فعلی و جنگ آمریکا و اسرائیل با ایران مسئولان قضایی و انتظامی از مردم خواسته اند این آئین سنتی را با شیوه خطرناک و حادثه ساز برگزار نکنند تا از بروز حوادث غیر مترقبه پیشگیری شود و امنیت جانی مردم و امدادگران حفظ شود.

معاون دادستان عمومی و انقلاب مرکزاستان سیستان و بلوچستان در آستانه فرارسیدن شب چهارشنبه‌سوری با تأکید بر ضرورت حفظ نظم و امنیت عمومی، نسبت به هرگونه اقدام مخاطره‌آمیز هشدار داد و اعلام کرد دستگاه قضایی با متخلفان بدون اغماض برخورد خواهد کرد.

بهرام زمانی بیان کرد: «با توجه به فرارسیدن روزهای پایانی سال و حساسیت شرایط کنونی کشور، حفظ امنیت و آرامش شهروندان خط قرمز دستگاه قضایی است و هرگونه اقدامی که منجر به اخلال در نظم عمومی و ایجاد ناامنی شود، با واکنش قاطع و قانونی مواجه خواهد شد.»

وی با اشاره به برخی رفتارهای پرخطر در شب چهارشنبه‌سوری افزود: «برگزاری مراسم پرخطر، استفاده از مواد محترقه و ایجاد تجمعات در برخی کافه‌ها و اماکن عمومی که احتمال بروز حوادث و برهم خوردن نظم عمومی را به همراه دارد، ممنوع است و با متخلفان در این زمینه برخورد قانونی صورت خواهد گرفت.»

وی همچنین نسبت به عرضه و فروش مواد محترقه در واحدهای صنفی هشدار داد و تصریح کرد: «در صورت مشاهده هرگونه فروش مواد محترقه، علاوه بر جمع‌آوری این مواد، واحد صنفی مربوطه نیز پلمب خواهد شد. در همین راستا دستورات لازم به فرمانده انتظامی و پلیس اماکن برای نظارت دقیق و مستمر بر فعالیت واحدهای صنفی صادر شده است و نیروهای انتظامی و امنیتی با همکاری دستگاه قضایی با هرگونه هنجارشکنی و اقداماتی که موجب برهم زدن آرامش جامعه شود، قاطعانه و بدون اغماض برخورد خواهند کرد.»

سردار سعید منتظرالمهدی سخنگوی فراجا نیز از مردم خواست این مراسم را به زمان بعد از پیروزی ایران در جنگ موکول کنند تا همگی جشن بگیریم.

وی در یادداشتی افزود: «اینک ما، در روزهایی که رزمندگان مان شب و روز حماسه می آفرینند و دشمن زبون را متحمل شکست و خفت می نمایند، هم عزادار شهیدان مان هستیم و هم دعاگو و پشتیبان رزمندگان مان و لاجرم در چنین روزهایی نه تنها همچون سالیان پیش شب چهارشنبه سوری را جشن نمی گیریم؛ بلکه در این شب ها از خدای خود می خواهیم تا هر چه سریع تر دشمن متجاوز زبون را متحمل بزرگ ترین و خفت بارترین شکست تاریخ خود سازد و در پیشگاه تاریخ و ملت های جهان رسواتر از همیشه گردد. ما آنگاه که تهدید دشمن را به کل از میان راندیم و او را خوار و خفیف تر از اکنون نمودیم، همه با هم، در سراسر کشور، جشن خواهیم گرفت و به افتخار شهیدان و رزمندگان مان، مراسم ها و یادبودها برقرار خواهیم کرد.»